

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 20. června 2017 v trestní věci obžalovaného D■■■■ L■■■■, nar. ■■■■■, *t a k t o* :

Odvolání obžalovaného D■■■■ L■■■■ proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 1. 3. 2017, č. j. 2 T 120/2016 – 97 se podle § 256 trestního řádu jako nedůvodné **zamítá**.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný D■■■■ L■■■■, nar. ■■■■■, uznán vinným, že dne 18. 6. 2016, v době od 8:00 do 9:00 hodin, v Plzni, ve Francouzské ulici, na pokoji č. 1 protialkoholní záchytné stanice před vyšetřením lékařem opakovaně, nejméně dvakrát, nabízel policistům pprap. R■■■■ N■■■■, nstržm. D■■■■ P■■■■ a nstržm. M■■■■ B■■■■, kteří jej na záchytnou stanici převáželi, peníze, a to každému 5.000,- Kč, pokud jej nechají odejít.

Okresní soud právně posoudil jednání obžalovaného jako zločin podplácení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a za to ho odsoudil podle § 332 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 20 měsíců. Dále obžalovanému podle § 67 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku uložil peněžitý trest ve výměře 25 sazeb, přičemž výše denní sazby činí 200,- Kč, tedy v celkové výši 5.000,- Kč. Podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, náhradní soud stanovil náhradní trest odnětí svobody v trvání 1 měsíce.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včasné odvolání směřující do výroku o vině a trestu, jimž vytýkal nesprávnost a neúplnost. Do výroku o vině však obhajoba neuplatňovala konkrétní námitky ani do skutkových závěrů, ani do vyvozené právní kvalifikace, předseda odvolacího senátu se tedy na počátku veřejného zasedání o odvolání dotázal obhájce, do jakých výroků směřuje řádný opravný prostředek. Bylo vysvětleno, že odvolání směřuje výhradně do oddělitelného výroku o uložených trestech.

Ve svém odůvodnění obžalovaný namítal, že okresní soud pochybil, pokud uložil trest v rozporu s pravidly pro ukládání trestů a uložil trest neodpovídající konkrétním okolnostem tohoto případu a osobě pachatele. Poukazoval na předchozí řádný život, jenž obžalovanému polehčuje, i to, že projednávané jednání bylo naprostým excesem. Bylo ovlivněno požitím velkého množství alkoholu. V té souvislosti odvolatel připouští, že obžalovaný konzumoval alkohol dobrovolně, nicméně vyslovuje názor, že nadměrnou konzumací alkoholu v noci ze 17. na 18.6.2016 obžalovaný vysvětlit předchozím setkáním se svou bývalou přítelkyní v doprovodu jejího nového partnera, a to v době krátce po rozchodu, což pro něj bylo emotivně nepříjemnou událostí.

Odvolatel dále rozebíral výpovědi svědků N a P, jakož i navazující výpověď svědka B s tím, že u obžalovaného se střídaly nálady, byl chvíli agresivní, chvíli byl v klidu a snažil se spolupracovat. Jednání obžalovaného naplňujícímu znaky žalované skutkové podstaty bezprostředně předcházelo odložení jeho věci v šatně, předání cenností v sesterně a rovněž použití donucovacích prostředků ze strany policistů. Ty měly být použity proto, že obžalovaný se rozešel k východu a nenásledoval policisty do pokoje č. 1. Po předmětné události se obžalovaný měl policistům omluvit a nabídnout jim každému 5.000 Kč, pokud ho pustí. Podle obhajoby je velmi pravděpodobné, že obžalovaný v důsledku alkoholem sníženého sebeovládání reagoval na vzniklé emoční napětí zkratovitým jednáním a v tomto afektu a z jeho pohledu v bezvýchodné situaci učinil policistům nabídku peněz výměnou za to, že ho pustí. Obžalovaný se ke spáchání trestného činu nedoznal, protože na celou událost má pouze útržkovité vzpomínky. Přesto však nad ním projevil lítost a omluvil se jak příslušníkům policie, tak personálu protialkoholní záchytné stanice. V rámci hlavního líčení před nalézacím soudem označil celý incident za ostudu, poukázal na to, že se jednalo opravdu o ojedinělý excés. Obhajoba akcentuje, že obžalovaný po celou dobu trestního řízení spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení, vypovídal a nezpůsobil žádné průtahy v řízení. V té souvislosti se odkazuje na argumentaci okresního soudu, jenž v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že neshledává žádné přitěžující okolnosti.

Obžalovaný se nijak nechce zbavit své odpovědnosti za jednání, je však přesvědčený, že trest uložený v mezích zákonné trestní sazby je pro obžalovaného příliš přísný a nepřiměřený vzhledem k intencím ustanovení § 39 trestního zákoníku. Trest by přitom nikdy neměl způsobit pachateli nepřiměřenou újmu. Existence více polehčujících okolností při nedostatku okolností přitěžujících, stav snížené přičetnosti, afekt pachatele, který po spáchání trestného činu pominul, lze podle názoru obžalovaného považovat za takové okolnosti případu, které odůvodnily mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle ust. § 58 odst. 1 trestního zákoníku. Podle odvolatele na posuzování povahy a závažnosti spáchaného trestného činu by měla mít jistě i skutečnost, vliv, že se ho měl obžalovaný dopustit na pokoji PAZS po použití donucovacích prostředků ze strany policistů, ve stavu opilosti, se záměrem být propuštěn z protialkoholní záchytné stanice, přičemž jeho čin neměl žádné škodlivé následky, není nebezpečným pachatelem, měl sice jinému v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu nabídnut úplatek a tento čin měl spáchat vůči úřední osobě, ovšem podle obhajoby se jednalo o vybočení z obvyklých případů trestného činu podplácení, a proto je namístě shovívavější postup při trestání.

V té souvislosti obhajoba rozebírá i hodnocení povahy a závažnosti trestného činu, jakož i možností nápravy pachatele. Zdůrazňuje, že obžalovaný je ve věku ještě poměrně blízkém věku mladistvých, vzhledem k době probíhajícího trestního řízení měl obžalovaný dostatek času přemýšlet o svém chování a sebereflexi, která je předpokladem lidské odpovědnosti. Podle obhajoby již samotné projednání věci před soudem stačilo k nápravě obžalovaného i další ochraně zájmů společnosti. Účel trestního řízení byl tak naplněn. Zejména dobrá a reálná možnost nápravy obžalovaného společně s malou závažností spáchaného trestného činu opět přisvědčují postupu podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku. Obhajoba připomíná, že současně se mají zohledňovat okolnosti případu, jakož i poměry obžalovaného. Poukazuje na to, že ten je aktuálně zaměstnaný, má pravidelný pracovní poměr a legální příjem, při ztrátě zaměstnání by pro něho bylo velmi náročné sehnat práci, neboť je zcela závislý na svém vlastním výdělků. Podmínka bezúhonnosti nového zaměstnance se v současné době stala běžnou záležitostí, v této souvislosti odvolatel připouští, že je

pochopitelné, že v některých profesích mají lidé s trestním záznamem zcela zavřené dveře, poukazuje však i na překvapivě vysoký podíl zaměstnavatelů, kteří odsouzené odmítají bez ohledu na typ pozice, závažnost spáchaného trestného činu, případně míru zavinění. Právě případnou ztrátu zaměstnání a dlouhodobou nemožnost najít své uplatnění na trhu práce, způsobenou záznamem v rejstříku trestů, by obžalovaný pocíťoval velmi citelně.

Obžalovaný si je vědom toho, že mimořádné snížení trestu odnětí svobody je výjimečným prostředkem soudcovské individualizace trestu a nejedná se o pravidelný postup soudu. Je však toho názoru, že jemu uložený trest, byť při dolní hranici trestní sazby, neodpovídá konkrétním okolnostem jeho případu a nezohledňuje dostatečně jeho osobnost. Proto je použití nesnížené trestní sazby u obžalovaného nepřiměřeně přísné, přičemž jeho nápravy lze dosáhnout i trestem kratšího trvání. Proto je obžalovaný přesvědčen, že při právním posouzení zjištěného skutkového stavu a stanovení druhu trestu a jeho výměry, by mělo být uplatněno opakovaně zmiňované ustanovení § 58 odst. 1 trestního zákoníku s tím, že druh uloženého trestu a jeho výměra by měly odrážet podstatné zvláštnosti konkrétního případu obžalovaného.

Odvolatel nesdílí názor nalézacího soudu, že skutková zjištění dovolují spolehlivý hmotně právní závěr, v tomto směru naznačoval pochybnosti o své vině v souvislosti se závěry znaleckého posudku z psychiatrie, kdy připouští, že obžalovaný nebyl v době činu nepřičetný, ale v důsledku požití alkoholu byly jeho ovládací schopnosti sníženy. Podle názoru obhajoby neměl být znalecký posudek posuzován jako důkaz izolovaně, mělo být přihlédnuto rovněž k fyzickým dispozicím obžalovaného, k místu, na němž se dopustil protiprávního jednání, k časovému průběhu a dalším okolnostem. Obžalovaný nesouhlasí s tím, že by požití alkoholu neovlivnilo jeho schopnost rozpoznat společenskou nebezpečnost jeho jednání. S odkazem na množství alkoholu v dechu mohl obžalovaný podle názoru obhajoby vykazovat známky poruchy koordinace pohybů, zpomalení tělesných pohybů, emoční lability, deliberace jednání, výraznější poruchy chování, včetně ztráty schopnosti porozumět, narušení smyslového vnímání a výpadky paměti. Proto podle obhajoby nelze bez pochyby určit, že obžalovaný nemohl posoudit své jednání a skutečně nevědět, co dělá.

K těmto výše uvedeným námitkám nutno zdůraznit, že od nich obhajoba ustoupila a omezila odvolání jen do výroku o trestu, v rámci přednesu odvolání obžalovaného poukazoval obhájce nad rámce písemné argumentace na to, že obžalovaný sice nebyl ve stavu nepřičetnosti, ale jeho faktický stav měl k tomu blízko, a dále akcentoval, že z hlediska typové závažnosti jeho jednání nebylo typickým případem, proto by postačovalo jen věc projednat. Pokud jde o uložení trestu, odvolatel trval na tom, že jsou splněny zákonné podmínky pro zmírnění trestu pod dolní hranici zákonného rozpětí. Odvolací návrh z písemného odůvodnění byl modifikován, odvolatel již nepožadoval zrušit napadený rozsudek i ve výroku o vině a následně uložit obžalovanému mírnější trest, ve veřejném zasedání navrhoval výslovně tak, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu a obžalovanému uložil požadovaný nižší trest.

Podle § 254 odst. 1 trestního řádu nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Krajský soud z podnětu včas podaného odvolání obžalovaného přezkoumal na podkladě omezení

rozsahu přezkumné povinnosti odvolatelem jen na výrok o trestech, napadený oddělitelný výrok o trestech, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a došel k závěru, že odvolání není důvodné.

V řízení předcházejícím vydání napadeného rozsudku zdejší soud neshledal žádné podstatné vady řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu, které by samy o sobě odůvodnily zrušení přezkoumávaného rozsudku.

Ve vztahu k výroku o vině provedl okresní soud úplné dokazování v rozsahu stanoveném v ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu, přičemž nejen jednotlivé důkazy, ale i jejich souhrn vyhodnotil nalézací soud v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, došel ke správným skutkovým závěrům a použil odpovídající právní kvalifikaci.

V tomto směru je nutno připustit, že řádný opravný prostředek původně směřoval do výroku o vině, kdy obhajoba napadala závažnost spáchaného skutku, posléze považovala za dostačující samotné projednání věci bez ukládání trestu a posléze se domáhala uložení trestu mírnějšího za podmínek § 58 odst. 1 trestního zákoníku pod dolní hranicí zákonné sazby. Jelikož odvolatel omezil rozsah přezkumné povinnosti, kterou stanoví uplatněné námitky odvolatele tak, že odvolání nadále směřuje pouze do výroku o trestu, resp. trestech, není zapotřebí, aby se zdejší soud zabíral výrokem o vině, a to tím spíše, pokud ve vztahu k výroku o vině krajský soud neprováděl žádné důkazy, neopakoval některý z důležitých důkazů provedených již v nalézacím řízení, nedoplnil důkazy o další důkaz a ani neshledal porušení formální logiky, proto je podle § 263 odst. 7 věta druhá trestního řádu vázán hodnocením důkazů provedených soudem prvního stupně na podkladě zásady ústnosti a bezprostřednosti podle § 2 odst. 11, odst. 12 trestního řádu. Pokud však přes omezení předmětu odvolacího řízení obhajoba poukazovala na to, že obžalovaný sice nebyl ve stavu nepřičetnosti, ale měl být blíže vymezení některé ze schopností, je třeba k tomu uvést, že tento vývod neodpovídá závěrům znaleckého posudku z oboru psychiatrie a navíc je nutné akcentovat, že do takového stavu se obžalovaný uvedl vlastní konzumací alkoholických nápojů, tedy zaviněně, a proto je na něj nutno pohlížet, jakoby jednal při zachovalosti složky ovládací i rozpoznávací. K tomu je nutno připomenout závěr znaleckého posudku o zkoumání duševního stavu obžalovaného, kdy znalkyně došla k závěru, že požití alkoholu schopnost rozpoznávací nijak neovlivnilo, schopnost jednání volně ovládat bylo sníženo středně, což znamená forenzně nevýznamně. Proto argumentace zmiňovaná opakovaně obhajobou před odvolacím soudem není na místě a není zapotřebí znovu se vracet k výroku o vině. Pokud jde o výrok o vině, lze v podrobnostech odkázat na písemné rozhodnutí, které mají procesní strany k dispozici, a to jak na výrok o vině odpovídající všem požadavkům ustanovení § 120 odst. 3 trestního řádu, tak na část korespondující argumentace nalézacího soudu, jež plně odpovídá požadavkům ust. § 125 odst. 1 trestního řádu.

Zdejší soud doplňoval dokazování jednak k důvodům eskorty obžalovaného na protialkoholní záchytnou stanici, nezjistil nic, proč by měl zasahovat do výroku o vině, v němž má napadený výrok o trestu svůj základ (§ 254 odst. 2 trestního řádu). Další důkazy byly provedeny tak, aby zdejší soud měl dostatek podkladů pro odpovědné rozhodování o druhu a výši trestu, přičemž je nutno v té souvislosti zohlednit, že přezkumné řízení je ovládáno zásadou zákazu *reformace in peius*, tedy zákazem zhoršit procesní postavení obviněného, který svým odvoláním dal podnět k odvolacímu řízení výhradně ve svůj prospěch.

Obžalovaný se dopustil zločinu, za který zákonodárce umožňuje uložit trest odnětí svobody v rozmezí od jednoho roku do šesti let, nebo peněžitý trest. Důvodem použití kvalifikované skutkové podstaty podle odstavce 2 písm. b) trestního zákoníku je to, že se dopustil trestného činu vůči úřední osobě. Již nalézací soud přiléhavě vysvětluje, že policista ve službě při plnění svých kompetencí je právě takovou úřední osobou, zákrok policie je v obecném zájmu a obviněný se snažil tento zákrok ovlivnit nabídkou úplatku, u které není relevantní, zda měl u sebe dostatek hotovosti, aby takovou nabídku mohl realizovat. Je zřejmé, že typová závažnost zločinu podplácení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku je dána právě sazbou, kterou zákonodárce vyjádřil, že považuje takové jednání za závažnější, **proto se již nejedná o přečin**, ale zločin, a proto nelze považovat za postačující, aby samotné projednání věci, jakkoliv výchovně působící na obžalovaného, bylo dostatečným a odůvodnilo upuštění od potrestání podle § 46 trestního zákoníku. Navíc je nutno zdůraznit, že dikce ustanovení § 46 odst. 1 trestního zákoníku vylučuje upuštění od potrestání u zločinu, neboť připouští upustit od potrestání pachatele, který spáchal přečin, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě. U zločinu takový institut aplikovat nelze.

Na místě není ani upuštění od potrestání podle § 47 trestního zákoníku s tím, že současně bude uloženo ochranné léčení nebo zabezpečovací detence. Zákonodárce sice připouští, aby takový institut byl uplatňován i na pachatele zločinu, hovoří obecně o trestném činu, avšak pachatel by se ho musel dopustit ve stavu zmenšené přičetnosti, čemuž by odpovídalo to, že některá ze schopností, ať už ovládacích či rozpoznávacích bude podstatně snižena, až se bude jednat o stav zmenšené přičetnosti. Pro takový závěr však v projednávané věci nejsou splněny žádné zákonné podmínky, neboť obžalovaný se nedopouštěl trestné činnosti ve stavu zmenšené přičetnosti. Zmenšená přičetnost znamená podstatné snížení některé z uváděných složek, k tomu u obžalovaného nedošlo, neboť jeho schopnost ovládací se snížila toliko středně, tudíž – jak správně uvedla znalkyně - forenzně nevýznamně.

Trestní zákoník v již zmíněném § 332 odst. 2 trestního zákoníku umožňuje uložit trest v trestní sazbě s dolní hranicí od jednoho roku a maximální hranicí v trvání šesti let. Rozmezí trestu odnětí svobody je v rozsahu pěti roků, může tedy zohledňovat i konkrétní závažnost projednávaného jednání spolu s okolnostmi případu, poměry pachatele a možnostmi jeho nápravy. Nalézací soud nepochybně správně zohlednil, že se jednalo o exces z jinak řádného života, kdy předechozí způsob života obviněným polehčoval, proto také okresní soud došel k závěru, že není zapotřebí užívat přímé trestní represe a může být uložen trest nespojený s přímým výkonem odnětí svobody.

Pokud se obviněný dovolává polehčující okolnosti, že čin byl spáchán ve věku mladistvých, je nutné připomenout, že polehčující okolnost ve smyslu § 41 písm. f) trestního zákoníku přichází do úvahy výhradně tehdy, pokud by obžalovanému v době spáchání trestné činnosti nebylo ještě 19 let. Takový je soudní výklad, snaha zohledňovat věk pachatelů vede i k úvahám o mladých dospělých s věkem do 21 roků, byť se nejedná o obecně uznávaný závěr v soudním řízení proti zletilým pachatelům. Obžalovanému v době spáchání bylo ■ let, tudíž na něj žádná polehčující okolnost v tomto směru nedopadá. Naopak mu polehčuje, že stojí poprvé před soudem (§ 41 písm. a) trestního zákoníku). Naproti tomu mu přitěžuje, že se trestné činnosti dopustil vůči více osobám (§ 42 písm. m) trestního zákoníku). Okresní soud nepochybil i po zjištění kladeného pracovního posudku, ten si ostatně sám odvolací soud rovněž vyžádal a byl se stejnými pozitivními závěry, že lze uložit trest na samé dolní hranici zákonného rozpětí trestu odnětí svobody.

Zdejší soud se ztotožňuje s tím, že v projednávané věci nebyly splněny zákonné podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku, okolnosti případu byly v podstatě typické, neboť policie se s podobnými nabídkami úplatků setkává právě při zadržení či převozu osoby ať už na obvodní oddělení nebo na protialkoholní záchytnou stanici, v dané věci nelze odhlédnout od toho, že obviněný se dostal do hledáčku policie na základě upozornění, že v podnapilém stavu poblíž bankomatu manipuloval na veřejnosti se střelnou zbraní. Stejně tak poměry pachatele nejsou takové, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené byly pro něho nepřiměřeně přísné. Není sporu o tom, že lze dosáhnout nápravy pachatele uložením trestu na samé dolní hranici zákonného rozpětí, zmíněná mimořádnost však neumožňuje to, aby zdejší soud vyhověl návrhu odvolatele a uložil mu trest pod dolní hranicí zákonné trestní sazby. Navíc, pokud by zdejší soud dodržoval zákon v tom směru, že by shledal potřebu další kontroly chování obviněného, jenž se dostal do afektu v důsledku nepředvídané schůzky a v důsledku zvýšené konzumace alkoholických nápojů, bylo by namístě i tak ukládat podmíněné odsouzení, přičemž zkušební doba podmíněného odsouzení, resp. podmíněného odkladu výkonu trestu, je stanovena v rozmezí od jednoho do pěti roků. Takže i tak by došlo k následkům případně i v rovině pracovně právní, na které poukazuje odvolatel.

Je nutno znovu připomenout, že obviněný se dopustil zločinu, tedy kvalifikované skutkové podstaty žalovaného trestného činu, kdy skutečnost, že se snažil uplácet policisty, tedy úřední osoby, výrazným způsobem zvyšuje závažnost jeho jednání.

Ustanovení § 58 je dalším prostředkem soudcovské individualizace trestu a určitým projevem depenalizace v trestním zákoníku, v tomto směru lze s obhajobou souhlasit. Dokonce lze souhlasit i s tím, že institut mimořádného snížení trestu odnětí svobody tak, jak byl koncipován podle § 58 trestního zákoníku, má být využíván i tam, kde se dříve s poukazem na § 88 odst. 1 trestního zákona nepřihlíželo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, protože podstatně nezvyšovala stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. Nyní i v takovém případě, přestože byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, jež odůvodňují použití vyšší trestní sazby, zákonodárce připouští uložit trest odnětí svobody i pod dolní hranici této zvýšené trestní sazby, jsou-li ovšem splněny některé důvody pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody. Nutno připomenout, že ustanovení § 58 se týká pouze trestu odnětí svobody, u jiných druhů trestů není podobný postup možno použít ani analogicky. Formálně by bylo možné aplikovat ustanovení § 58 i za situace, kdy obžalovaný je uznán vinným zločinem, stále však musí jít o mimořádné snížení trestu odnětí svobody, nikoliv o pravidelný postup soudu, přičemž musí být splněny tři zákonné podmínky, určité okolnosti případu nebo poměry pachatele, které způsobují, že použití nesnížené sazby trestu odnětí svobody - s ohledem na její dolní hranici - by bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem odnětí svobody kratšího trvání. Všechny tři podmínky jsou kumulativní.

Z argumentace obhajoby lze dovodit, že se domáhá mimořádného snížení trestu jednak s ohledem na poměry obžalovaného a z toho vyplývající možnost dosáhnout jeho nápravy i trestem odnětí svobody kratšího trvání, současně považuje za netypické a méně intenzivní i okolnosti případu s tím, že ty vybočují z obvyklých případů takových trestných činů. Za okolnosti případu nebo poměry pachatele odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody lze považovat i existenci více významných polehčujících okolností při nedostatku okolností přitěžujících a také stav snížené přičetnosti, není-li možný postup upuštění od potrestání za současného uložení ochranného opatření. Zdejší soud se již vyjádřil k tomu, že

obžalovaný se jednak nenacházel ve stavu přičetnosti zmenšené a snížení jeho schopnosti ovládací bylo forenzně nevýznamné. Proto i s ohledem na zaviněnou konzumaci alkoholických nápojů před spácháním skutku nelze tyto skutečnosti vykládat ve prospěch obžalovaného. Pokud jde o polehčující okolnosti, zdejší soud poukázal na předchozí řádný život a skutečnost, že obžalovaný stojí poprvé před soudem, naproti tomu musel brát do úvahy i to, že se dopouštěl trestné činnosti vůči více policistům.

Nutno vzít rovněž do úvahy, že na místě nejde aplikovat upuštění od potrestání, tzn., že musí být uložena nějaká sankce a v jejím důsledku bude mít obžalovaný záznam v opisu rejstříku trestů, což v projednávané věci znamená, že ve výpisu rejstříku trestů pro účely zaměstnavatele nebude vykazováno případné podmíněné odsouzení až poté, co okresní soud rozhodne o osvědčení obžalovaného ve zkušební době a pokud jde o peněžitý trest až poté, co na žádost obžalovaného dojde k zahlázení trestu, přičemž podle zákona u peněžitého trestu může dojít k zahlázení odsouzení až po uplynutí jednoho roku vedení řádného života (§ 105 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku). Tudíž další dopady na život obžalovaného namítané obhajobou nemohou mít pro rozhodnutí o tom, zda měl být trest uložen na dolní hranici zákonného rozpětí či již pod dolní hranicí zákonného rozpětí takový význam, aby tento dopad mohl být zohledněn při rozhodování o mimořádném snížení trestu. Jak již zdejší soud naznačil, okolnosti činu odpovídaly typové závažnosti jednání, a to ať už jde o osoby, jímž obžalovaný úplatky nabízel, tak pokud jde o místo i důvod, proč se snažil uplatit. Proto lze uzavřít, že mimořádné snížení trestu zde nepřichází do úvahy za situace, kdy velký rozsah zákonné sazby byl ze všech obhajobou namítaných pohledů zohledněn při uložení trestu na samé dolní hranici trestní sazby.

Trestní zákoník přepokládá jako jeden z možných trestů uložení trestu odnětí svobody, do něhož se započítává i trest odnětí svobody s podmíněným odkladem, proto byl uložený trest zákonný, a nelze jej považovat za nepřiměřeně přísný ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu, jak dovozuje odvolatel. Nálezacímu soudu je nutno výhradně vytknout, že jednak neuvedl ve svém rozsudku v jeho argumentaci k druhu a výši trestu, že zkušební doba podmíněného odsouzení činí ve smyslu § 82 odst. 1 trestního zákoníku rozmezí od jednoho roku do pěti let a v té souvislosti neodůvodnil ani konkrétní dobu podmíněného odkladu. K ní lze uvést to, že přestože nebyla uložena výše minimální, nelze ani tak zkušební dobu považovat za nepřiměřeně přísnou, protože nálezací soud stanovil zkušební dobu na dobu o osm měsíců převyšující spodní hranici. Zkušební doba může být vnímána jako přísnější, nikoliv však nepřiměřeně přísná, při absenci transparentního odůvodnění je možno usoudit, že okresní soud považoval za nutné kontrolovat další chování obžalovaného, a to i z hlediska dalších případných excesů pod vlivem alkoholu, po delší dobu než jednoho roku.

Jak již bylo uvedeno, zákonodárce umožňuje uložit i peněžitý trest, dokonce umožňuje uložit tento druh trestu jako samostatný, přestože se jedná o kvalifikovanou skutkovou podstatu a spáchaný zločin. Okresní soud dostatečným způsobem – a v tomto směru zdejší soud shledává další dílčí nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí – neodůvodnil, proč tento trest uložil, lze to dovodit s odkazu na ust. § 67 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, kde je upraveno, že soud může uložit peněžitý trest pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje. Tomu tak nepochybně je, okresní soud by však měl odůvodnit uložení výměry peněžitého trestu z hlediska výše denní sazby a z hlediska stanoveného počtu denních sazeb ve smyslu § 67 odst. 1, 2 trestního zákoníku. Přitom je nutno zohlednit, že denní sazby činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50.000 Kč, počet denních sazeb podle odst. 3 téhož ustanovení soud určí s přihlédnutím k povaze a závažnosti

spáchaného trestného činu; zatímco výši denní sazby by měl stanovit se zřetelem k osobním majetkovým poměrům pachatele, přičemž vychází zpravidla z čistého příjmu, který pachatel má nebo by mohl mít průměrně za jeden den. Z tohoto úhlu pohledu lze považovat za adekvátní, že okresní soud stanovil denní sazbu na částku 200 Kč za situace, kdy obžalovaný má podle své výpovědi maximálně 16.000 Kč měsíčně čistého příjmu, pokud jde o počet denních sazeb, nutno připomenout, že ve smyslu § 68 odst. 1 trestního zákoníku se peněžitý trest ukládá v denních sazbách a činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb. Z toho lze dovodit, že počet denních sazeb byl stanoven výrazně při dolní hranici stanovené zákonem. Takový trest rovněž nelze považovat za nepřiměřeně přísný podle § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu.

Navíc je nutno zohlednit, že obsahově uplatněné námitky odvolatele směřovaly spíše do možnosti mimořádného snížení trestu odnětí svobody a konkrétně se nedotýkaly výše peněžitého trestu, denních dávek a jejich počtu. Stejně tak nebyly uplatněny žádné námitky ve vztahu ke stanovení náhradního trestu podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku s tím, že okresní soud jej stanovil v trvání jednoho měsíce pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán.

Proto nemohl zdejší soud považovat za důvodné odvolání ani do jednoho z obou uložených trestů, a odvolání tudíž zamítl jako nedůvodné podle § 256 trestního řádu.

Na závěr považuje zdejší soud za potřebné uvést, že přestože nesmí do výroku o trestech zasáhnout, neboť neshledal jejich nepřiměřenou přísnost ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu, je nutné se k uloženým sankcím vyjádřit. Tento soud je toho názoru, že z hlediska funkcí ukládaného trestu by bylo mnohem vhodnější uložit obžalovanému citelnější peněžitý trest, tak v trvání řádově 40.000 Kč, avšak výhradně jako trest samostatný. Z pohledu obžalovaného by se jednalo o citelnější majetkovou sankci, která by ho dostatečně ponaučila, že musí být opatrný s konzumací alkoholu a s tím, že se zřejmě i v té souvislosti rychleji dostává do afektu, který s ohledem na ovlivnění alkoholem vede k trestné činnosti, zmíněný trest by však zohledňoval více ty skutečnosti, které je nutno vykládat výrazně ve prospěch obžalovaného, tedy předchozí řádný život, skutečnost, že stojí před soudem poprvé, to že z jeho strany se jednalo o situační delikt, nijak neplánovaný a nepromyšlený a s ohledem na postoj obžalovaného, jakož i projevenou lítost, byť spíše formální, s ohledem na to, že obžalovaný si v podstatě okolnosti případu nepamatuje, by bylo možno již samotným peněžitým trestem dosáhnout účelu trestu tak, že by odradil obžalovaného od opakování trestné činnosti, v tomto směru na něj působil výchovně a současně by plnil i funkci generální prevence vůči tomu, aby se trestná činnosti takového charakteru častěji neopakovala.

Zdejší soud by tedy nepovažoval za nutné ukládat trest odnětí svobody s ohledem na to, že podle jeho názoru při excessu nebylo zapotřebí pravidelně kontrolovat chování obžalovaného.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného,

jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni 20.6.2017

Za správnost vyhotovení:
Lucie Grabmüllerová

JUDr. Pravoslav Polák, v.r.
předseda senátu

Vypravila: Andrea Benešová